

ПРОТОКОЛ № 40

Днес, 22.V. 1956 г., се състоя заседание на Художествени съвет, на което присъстваха другарите: Ф. Филипов /председател/, Г. Каракашев, Ст. Сърчаджиев, Кр. Мирски, М. Бениев, Засл. деят. по изк. Н. Лилиев, засл. арт. Хр. Коджабашев, засл. арт. Ст. Каракамбов, М. Колчакова, Иванка Димитрова, Л. Дюстабанова, Стоян Тончев, Димитър Бочев.

Разгледаха се текущи въпроси по репертоара /"Първият удар", "Пазач сам на себе си", "Ромео и Жулиета"/, дубльорства /"Гераците", "Ромео и Жулиета", "Майка на своите деца", "Пролятата чаша"/, по чествуване 100-годишнината на българския театър.

Ф. ФИЛИПОВ - Николина Лекова иска да се определи нейното положение като дубльорка в "Ромео и Жулиета", като иска или да бъде редовна изпълнителка на Жулиета, или да отпадне. Иска да излиза като всички останали дубльорки във всички останали пиеци.

Ст. СЪРЧАДЖИЕВ - Как беше нейното положение? Аз исках да се поправи ~~нищежких~~ постановката.

Ф. ФИЛИПОВ - Ти знаеш, че я слагаме още с оглед финансова план.

Ст. СЪРЧАДЖИЕВ - И щом като е така, би трябвало и всички изпълнители да играят на общо основание. Нещо, което е пропаднало вече, какво ще го спасяваме. Така е. Вътре е и Стоян Евгениев и колко други... Моето мнение е, да играе като редовна дубльорка

Кр. МИРСКИ - Нека да бъде, но, ако се реши въпросът за Николина Лекова, тогава би трябвало да се реши и за останалите изпълнителки - да кажем: два пъти да играе Ирина, 1 път - те.

Ф. ФИЛИПОВ - Доенега е било така: 3 пъти Тасева, 3 пъти Павлова, 1 път Лекова, 1 път Дупаринова.

Тя играе значи на всяко осмо представление, което не е в полза на художественото ниво, а във вреда.

Ст. СЪРЧАДЖИЕВ - Мила Павлова е много добра и аз мисля, че това решение, което сме взели по-рано е правилно.

Кр. МИРСКИ - Аз съм съгласен с ~~вежисьора~~ щом така е решил, но едно е ясно, че не може да се реши този въпрос изобирано от Дупаринова.

М. БЕНИЕШ - И аз така мисля.

СТ. КАРАЛАМБОВ - Трябва само Ирина Тасева, като титуларка на ролята да играе по-често.

Л. ДЮСТАБАНОВА - Два пъти Ирина Тасева и всички останали по един път.

СТ. ТОНЧЕВ - Да се запази предишното решение.

Д. БОЧЕВ - Два пъти титуларката и един път останалите.

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - За мен "Ромео и Жулиета" е много паднал спектакъл и крайно време е да се поправи.

ХР. КОДЖАБАШЕВ - Трябва да защитаваме актьорите по - неволя.

Ф. ФИЛИПОВ - Какво знами по неволя? По съвест.

С. СЪРЧАДЖИЕВ - Нали ще се поправи спектакъла през следващия сезон и тогава съвсем друго ще бъде положението, може дори някои дубльори да отпаднат.

С. ТОНЧЕВ - Защо тогава сега да се взема ново решение, което ще създаде ново затруднение на въпроса.

КР. МИРСКИ - Колко пъти ще се играе още "Ромео и Жулиета"?

Ф. ФИЛИПОВ - Десетина пъти.

КР. МИРСКИ - В същност истината е, че тези две изпълнителки, които досега се явяваха по три пъти, по-добре играят, значи едновременно равнището на спектакъла се запазва.

Ф. ФИЛИПОВ - Значи решено: до края на сезона се запазва същото положение, като преди това другарят Сърчаджиев излезе с предложение пред Художествения съвет как да се поправи положението.

х

Надка Георгиева е подала молба за дубльорство в ролята на Хунян в "Пролятата чаша".

Какво ще каже режисьорът по това?

М. БЕНИЕШ - Нищо не мога да кажа преди да я види съветът. Нека я види и реши.

Ф. ФИЛИПОВ - Значи не иска да си каже мнението. Да я види Художествен съвет. Бениеш и Надка да определят кога, съобразявайки се с програмата и диспетчерите.

х

Другарите от Х.С. да намерят писата "Първият удар" в той вид, в който се репетира сега, а също и "Пазач сам на себе си" и да ги прочетат, за да не кажат после, като гледат репетицията на "Първия удар": "Ах, не сме чели писата!"

Ив. ДИМИТРОВА - Кога ще се поставя "Пазач сам на себе си"?

Ф. ФИЛИПОВ - Ако се случи така, че, когато репетираме трите пиеси - "Иванко", "Волпоне" и "Първият удар", Икономов може да направи такова разпределение, което да не засяга другите състави и те да си вървят, ще се почне работа веднага.

Много съм огорчен, другари, че някои от членовете за-
късняват за заседанията, други не идват. Те ще бъдат кратки.

Ив. ДИМИТРОВА - От кого е допълвана пиесата на Калде рон

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - Тази пиеса се игра в Москва в Детския театър. Когато там беше П.Г.Стойчев, той я взел и я донесе.
Аз я взех от него, като исках да я поставям в Скопие, после
я дадах на Стоилов и у него остана.

Всеки случая от автора много малко е останало. Поправена
е по шаблон не знам от кого точно в ТЮЗ.

Ф. ФИЛИПОВ - Възлагаме на другаря Лилиев да направи
кратка информация - резюме на превода и сравнение с оригинала.

А другарят Мирски да направи кратка информация за
"Първия удар" - редакцията на пиесата, по която тя се играе сега.

Относно "Задморски гости" - в Бухово я играхме и там е
минала с голям успех. Аз моля заместник-директорът да я сложи
в най-скоро време да я играем.

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - Тук няма ли да я играем?

Ф. ФИЛИПОВ - Именно, има решение от министъра.

Моля др. Сърчаджиев да направи кратка информация за
"Волпоне" - как върви работата на репетициите. Има ли затруд-
нения, спънки след нашата среща, която имахме по решение на
Художествения съвет.

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - Сега по-добре върви. Може през другата
неделя - вторник, съветът да дойде и да гледа репетицията.

Ф. ФИЛИПОВ - Нека свободните режисьори да отиват да
гледат "Волпоне".

"Иванко" - репетициите вървяха нормално, докато не раз-
боля другарят Стаматов и поискава 6 дни отпуска, понеже е болен
от бронхопнеумония. За да не падне сректакъла "Майка на своите
десца" другарите предлагат той да бъде заместен и аз приемам,
може да бъде заместен с другаря Каракалов.

Ив. ДИМИТРОВА - Разбира се, той лесно ще се справи, защо-
то ролята е само "Да, не.", "Да, не."

Ф. ФИЛИПОВ - Значи, ~~днуканите~~ утре ще излезе др. Каракал-
лов. Да му се даде супфльорския екземпляр още днес.

Ф. ФИЛИПОВ - За филиала трябва да почнем подготовката на българска пиеса за Филиала. Има свободен режисьор - Бениеш и Филипов, но той извън "Село Степанчиково" има да подготви българската пиеса "Незабравими дни" и "Хамлет". Пък ако решите може да поканим и гастролър. Помислете каква българска пиеса трябва да почнем за откриване сезона във Филиала и сна следващия съвет ще кажете своите предложения. В нашето Литературно бюро имаме "Бай Ганьо", отложена за работа, имаме "Пажината", "Челкаш" предложена от Филипов и Мирски комедия. "Незабравими дни" е запланувана за Народния театър. Странно ми е, че другарят Стрелков е отишъл при заместник-директора и, като видял, че на 20.I. 57 г. ~~жикър~~ излиза от ателиетата по производствения план, казал, че ще си вземе пиесата. Кажете, коя друга пиеса е известила неговата, та се сърди? Това ми е съвсем непонятно и нека препис от протокола да му се даде. Какво значи това нещо? Българска пиеса, запланувана, определен режисьор и редът ѝ не е известен.

Л. ДЮСТАБАНОВА - Само това каза, че много късно щяла да се постави.

Ф. ФИЛИПОВ - Тогава да си направи собствен театър, но това е непочтено отношение към Народния театър. Режисьор има ли определен и вписан в плана? - Има. Художник има ли? - Има. Примета ли е пиесата? - Да. Запланувана ли е? - Да. ^{Коя} писа я извества? Та нали той ~~жикър~~ допринесе час по-скоро да се почне "Първият удар", като караше Христо Радевски да пише писма.

Г. КАРАКАШЕВ - Подхвърляше се по едно време, че с българска пиеса ще се открие сезонът.

Л. ДЮСТАБАНОВА - Казва, че много късно ще се играе пиесата му и щяло да се получи така, че най-напред щяла да се играе в Сталин.

Ф. ФИЛИПОВ - Да не я е давал в Сталин. Ако и към Стрелков се е отнесъл театърът зле, към кого по-добре? Какво значи това нещо?

Л. ДЮСТАБАНОВА - Останал е с впечатлението и верно, че е ставало дума с нея да се открие сезонът.

Ф. ФИЛИПОВ - Но има други пиеси преди него. Може ти да си го казала.

Г. КАРАКАШЕВ - В плана всичко беше много по-напред и се извести по-късно.

Ф. ФИЛИПОВ - Не знамот къде тези хора черпят храна за тези сръдни.

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - В момента работя върху нея. Струва ми се, че тук има някакво недоразумение.

КР. МИРСКИ - Но той няма никакво основание да се сърди, още повече щом като писата е запланувана да се играе в театъра от там нататък, например кога ще се играе - това зависи от целия ход на работите тук, а те са твърде сложни.

Ф. ФИЛИПОВ - Ами "Задморски гости" колко ни обърка работа та.

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - На мен ми се струва, че на Лозан, като му се обясни работата, ще разбере.

Л. ДЮСТАБАНОВА - Единственото нещо е, че късно ще се играе писата.

Ф. ФИЛИПОВ - ^{Вие} сте прави, аз си спомням, че станаше дума да отиде във Филиала и наистина място за такава писа там има. Директорът искаше да мине във Филиала.

СТ. ТОНЧЕВ - Определено ли е да не се играе във Филиала?

Ф. ФИЛИПОВ - Определено е.

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - Тежка постановачна писа, не е за Филиала.

Ф. ФИЛИПОВ - По въпроса за дисциплината, за другарката Олга Кирчева. Другарят Мирски съвсем основателно идва при мен и моли да се вземат мерки, санкции, тъй като три репетиции са отложени, поради нейното отсъствие. Един път не видяла в програмата, другия път не дошла, понеже била на погребението на другарката на Иван Димов, С това той се съгласи, че е била разстроена, но днес е закъсняла пак с близо един час за репетиция и тя се е отложила. На мен ми е много лесно да обявя мъррене, но какво значи то, когато нашите първи артисти така постъпват? В колектива се създава колебание, деморализира се.

КР. МИРСКИ - Тя дойде при мен днес, след това и каза:

"Наистина виновна съм, деморализирах колектива, посыпвам си главата с пепел, вярвайте ми, че аз не ~~жаждам наказание~~ съм направила това с лоши чувства. И на мен не ми остана нищо друго, освен да й кажа "Гледайте от днес нататък да не се повтаря ^{това} ~~жаждам~~ нещо." Но това не значи Управлението да не вземе мерки, макар, че смяtam, че тя искрено се разкаява.

Ф. ФИЛИПОВ - Ще кажа, че въпросът за нея е внесен в Художествения съвет и, че другарят Мирски е казал, че е имал продължителен разговор с нея, на който тя е казала, че съзнава своята вина. Така ли е? /КР. МИРСКИ - Така./ Смяtam, че по-голямо наказание от това да бъде внесен въпроса в Художествени съвет за един заслужил артист, няма.

СТ. ТОНЧЕВ - Това разстроиши ли работата?

Ф. ФИЛИПОВ - Да, три репетиции не са се състояли.

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - И аз така мисля. Защо три пъти да се отложат репетиции? Не е извинение, че не си видял в програмата Тя защо е направена? Да се чете.

КР. МИРСКИ - В събота объркала картините, в неделя - понеже била на погребение, днес не видяла в програмата и 50 минути закъсня.

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - Защо много често се случват тези неща с нашите големи артисти за голямо съжаление. Не намирам, че такова наказание е достатъчно - да се разгледа въпроса й в Художествения съвет.

Ф. ФИЛИПОВ - Смятам, че това никак не е малко - положението на един заслужил артист да се разгледа в Художествения съвет.

КР. МИРСКИ - Днес беше много разстроена и аз видях това.

СТ. КАРАЛАМБОВ - Аз принципно бих погледнал на този въпрос, независимо от това, че ние много уважаваме артисти от франга на Олга Кирчева, но не бива пък да забравяме, че има колектив и такава постъпка ще се отрази неминуемо върху младите, които ще се учат от възрастните и, ако това мине така, какво отражение ще има. Аз днес в двора случайно минах и чухам: "Ако това беше направил Петър Стойчев, веднага щяха да го накарат с две категории понижение." Аз Олга Кирчева много я обичам и много я уважавам, но не бива този въпрос така да се отмине.

М. БЕНИЕШ - Но е важно това, че след този разговор с Мирски Олга Кирчева е осъзнала своята грешка и е обещала, че друг път няма да закъснява на репетиции, после другарят Филипов специално ще й обърне внимание.

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - Това си остава между тримата, а колектива?

Ф. ФИЛИПОВ - Аз мога и пред целия колектив.

СТ. СЪРЧАДЖИЕВ - Това е друго нещо.

М. БЕНИЕШ - Но мисля, че у другарката Олга Кирчева това нещо не е система.

СТ. КАРАЛАМБОВ и Л. ДЮСТАБАНОВА - Три пъти едно след друго закъснява на репетиции.

СТ. ТОНЧЕВ - Бил ли е уведомен другарят Мирски, че ще закъсне?

КР. МИРСКИ - Да, но ние я чакахме. Апостол Славов не знам защо не ми е казал в неделя, - смятал, че изобщо няма да има репетиция.

ХР. КОДЖАБАШЕВ - Да се накаже. Втория път е трябвало да каже, че е разстроена и няма да може да репетира.

КР. МИРСКИ - Ходила при Апостол Славовъ но не можах да ~~запомни~~ схвата какво е станало между нея и Апостол, защото не е обадил на време да знам какво да правим. Той казва, че останал с впечатление, че се отменя ~~ж~~ репетицията. Но аз не правя въпрос толкова за неделната, колкото за другите дни.

ХР. КОДЖАБАШЕВ - В твоята пиеса участвуват 30 души какво ще кажат те?

Г. КАРАКАШЕВ - Принципно трябва да се реши въпросът. На когото е дадено много, много се иска от него.

Л. ДЮСТАБАНОВА - Оня ден много развърнувано говореха и другарката ~~Икономова~~ каздаше, че дисциплината е много паднала и даже Олга Кирчева закъснява. Също казваха, че Пламен Чаров много им спъвал работата в "Задморски гости" и че, ако не бил той, с 15 дни по-рано можели да бъдат готови.

Другарката Кирчева трябва да се накаже.

КАРАКАШЕВ-~~Джейнър~~ - Пламен играе ролята на Маратик в театъра.

Ф. ФИЛИПОВ - Пламен е наказан да прочете това което съм писал и има резултати вече. В "Иванко" е много добър. Стаматов е много доволен.

Л. ДЮСТАБАНОВА - И в "Иванко" имаше фишове за него.

Ф. ФИЛИПОВ - Виках го и се оказа, че всичко е уговорено с режисьера.

Л. ДЮСТАБАНОВА - От Чаров имаше такова цинично обяснение, че трябвало програмата да се пише с по-едри букви.

Ф. ФИЛИПОВ - Той може всичко да си пише.

ХР. КОДЖАБАШЕВ - Има един начин, но той е много скъп за театъра: да се отложи репетицията и да се накаже след това.

КР. МИРСКИ - Та нали ние така направихме.

ИВ. ДИМИТРОВА - Другарката Кирчева е разбрала, но това не изменя впечатлението у колектива, но има и други случаи, когато сме чакали останалите актьори и то между тях народни артисти и това е грозно. Трябва всички да бъдат наказани, а не днес да накажем някого, а утре друг да не го накажем. Ако искате обърнете внимание на старите актьори - чакали сме другаря Стаматов в "Майка на своите деца" по половин час, а той или се бръсне, или чака кола.

Ф. ФИЛИПОВ - Вие говорите за 15 минути закъснение, когато е бил болен.

ХР. КОДЖАБАШЕВ - На своя репетиция една минута закъснение не дава, а когато той репетираше с братев, закъсняващ с по един час.

Д. БОЧЕВ - Да се накажех другарката Кирчева

Ф. ФИЛИПОВ - Три репетиции отложени за един актьор - да се накаже със сваляне с една категория за 1 месец.

СТ. ТОНЧЕВ - Това ще се отрази и върху Трандафилов, и върху другите.

Г. КАРАКАШЕВ - Но при всички случаи така да се постыга

Ф. ФИЛИПОВ - До края на сезона така ще бъде. А Стаматов за мен е дисциплиниран актьор.

х

КР. МИРСКИ - Тъй като ние говорехме за нашия план, то искам да кажа, че датата за премиерата на "Първия удар" се оказа нереална. Забавихме се първо с преписване на писата, което не можеше да не стане и после "Задморски гости" ни занимава повече от определената дата, а, след като започнахме работата по "Първия удар", не сме отишли много напред, поради подобни причини, ето другарката Олга Кирчева с нейното отствие и др.

Ф. ФИЛИПОВ - За 2 юли сме я запланували - годишнината от смъртта на Димитров, но може значи до края на сезона да се отложи.

КР. МИРСКИ - Между 2 юли и края на сезона има 10 дни.

Ф. ФИЛИПОВ - Две седмици - защото на 15 юли се закрива сезона. До края на сезона да съгответви със закрити представления

КР. МИРСКИ - Ще положа всички усилия. Вярвам, че от утре няма да има никакви пречки.

Трябва да се уреди положението на Магда Колчакова в "Гераците", която се разболя и трябва да се уреди нейното положение. Тя работи с голямо желание и доста работи. Резултатът не можа да определя дори като задоволителен и трябва тук да се определи колко пъти ще излиза титулярката и колко - дубльорката, като аз предлагам титулярката да излиза повече пъти, а дубльорката по-шалко или да бъде на разположение на театъра. Магда много настоява Пенка Груева да излиза в гази роля, но аз лично бих предпочел да не играе изобщо.

Г. КАРАКАШЕВ - Да остане като резерв.

Д. БОЧЕВ - Това да не е футбол.

Ф. ФИЛИПОВ - Предлагам да излиза както Марин Тошев - две представления "Никола" опов, едно представление - Марин.

ХР. КОДЖАБАШЕВ - Предлагам да ѝ се благодари за спасеното положение и да не играе вече. Това между Магда и дубльорката ѝ да не е уйдурма?

Ф. ФИЛИПОВ - Тя не е човек, който може да манкира. Магда се обади сега, че в "Училище за жени" също няма да може да участвува. Изглежда, че не е добре със здравето.

СТ. ТОНЧЕВ - Има указания на Министерския съвет и на Министерството на културата за чествуване 100-годишнината на българския театър. Тук беше изградена комисия по подработване на известни мероприятия около това чествуване. Но наред с това партийната и проф-организации имат предложение пред Художествения съвет във връзка с необходимостта да се изгради комисия около подготовката на нашата така наречена концертна дейност която изнасяме пред заводи, фабрики, подшефни предприятия. Трябва до края на сезона да се използват възможностите на целия колектив и да се подготви репертуара, за да може да почнем още през първите дни на сезона след първата премиера. Нужно е изграждането на една такава комисия за изработване на такъв репертоар. Да се представи и одобри от Художествения съвет този проекто-репертоар. За участвуващи в тази комисия аз предлагам: един режисьор, например Сърчаджиев или Бениеш, др. Лилиев, нар. арт. Буюклиева, Стаматов, засл. артисти Икономов, Коджабашев, Кирчева, другарката Колчакова, Иванка Димитрова. Не става дума само за рецитация, а по-скоро за тези откъси.

ИВ. ДИМИТРОВА - Другарят Стаматов обеща, че със своите крохоници ще подготви откъси от ~~някои~~ стари пиеци. Буюклиева - също с нейния кръжец "Живо слово" ще представят откъси например из "Когато гръм удари" и др.; трето Здравка Стойнова с нейния кръжок също каза, че ще подготви откъси от пиеци. Това нека се възложи на комисията и тя да следи за изпълнението. И отделни възрастни актьори имат готови неща.

Ф. ФИЛИПОВ - Да приемем тази комисия и тя ще ~~извежда~~ излъчи техническо ръководство, така че няма да бъде отежнена от много заседания.

ИВ. ДИМИТРОВА - Славка Матова готови една пиеца със самодейния ни колектив "Електрика" от Стефан Савов.

Ф. ФИЛИПОВ - В тази комисия ще е председател др. Бениеш

/Влиза др. Колчакова/

М. КОЛЧАКОВА - Аз попитах: "Пенка, би ли играла?" Тя каза: "Винаги ще играя, когато ти не се чувствуваш ~~добра~~ добре." Нека тя си има представления.

ИВ. ДИМИТРОВА - Днес я видях и тя беше много огорчена, за това как можело да я гледа Художественият съвет.

КР. МИРСКИ - Така влизат дубльорите. Аз никога не съм я насырчил.

Ф. ФИЛИПОВ - Другарят Мирски съвсем основателно протестира и аз го поздравявам за принципното му отношение към поддържане художественото ниво на спектакъла.

М. КОЛЧАКОВА - Понеже и в момента съм много зле и за въдаше докато се оправя, би трябвало да играе Пенка Груева. Имах отпуска от лекар, която не ползувах защото се наложи да играя, но тя трябва да си има през две или през едно представление-едно излизане.

КР. МИРСКИ - Ако ти по-често отсъствуваши и тя си има своите представления, ще излезе така, че тя по-често да участва. Когато тя игра не беше лошо, катастрофално не беше, но нека ти да излизаш три пъти, тя - един път.

/Предложението на др. Мирски се приема от всички членове на съвета.%

ПРЕДСЕДАТЕЛ: